

Migrant ayollar migrant ayollarga maslahat beradilar

Rossiyadagi hayot haqida foydali maslahatlar

2 Chiqarish

Sankt-Peterburg
2022

Migrant ayollar migrant ayollarga maslahat beradilar

Rossiyadagi hayot haqida foydali maslahatlar

2 Chiqarish

**Sankt-Peterburg
2022**

Hurmatli kitobxonlar!

Rossiyaga turli mamlakatlardan kelgan ayollar tobora ko'payib bormoqda. Kimdir eri bilan, bolalari bilan, kimdir yolg'iz o'zi sayohat qilmoqda, kimdir yashash uchun yurtimizda qolish niyatida va fuqarolik olishni, kimdir uzoq vaqt o'qish yoki ishlashni xohlaydi. Ko'pchilik migrant ayollar uchun Rossiya allaqachon ikkinchi vatanga aylangan.

Rossiyaga ko'chib o'tishda ayollar ko'plab muammolarni hal qilishlari kerak - migratsiya hujjatlarini to'g'ri rasmiylashtirish va ish topishdan tortib, yangi sharoitlarda hayotni tartibga solishgacha. Tibbiy-ijtimoiy yordam olish, o'zlari va farzandlari uchun ta'lim olish imkoniyati, uy-joyni ijaraga olish, huquqni muhofaza qilish organlari bilan o'zaro munosabatlar, mahalliy aholi bilan muloqot qilish xususiyatlari - ushbu muammolarni hal qilish ko'pincha tajriba bilan birga keladi, bu qimmatga tushishi mumkin. Sizga ko'chib o'tish va joylashishda yordam berish uchun biz ushbu risolada Ozarbayjon, Tojikiston, O'zbekiston, Turkmaniston, Qirg'iziston va boshqa mamlakatlardagi ayollarning maslahatlarini jamladik. Umid qilamizki, Rossiyada uzoq vaqt yashagan, huquqiy va ijtimoiy moslashuvda muvaffaqiyatli tajribaga ega bo'lganlarning ushbu qimmatli maslahatlari ko'p muammolardan qochishingizga yordam beradi va siz uchun foydali bo'ladi.

Muvaffaqiyatlar, omad va faqat ijobiy tajriba tilaymiz!

*Hurmat bilan,
mualliflar va kompilyatorlar*

MAZMUNI

Sayohatdan oldingi tayyorgarlik	4
Rossiyaga kirish	9
Migratsiya ro'yxatidan o'tkazish	13
Hujjatlarni rasmiylashtirish.....	17
Turar joy qidirish	20
Ish qidirish va ishga joylashish	24
Bolalar uchun ta'lim	29
Tibbiy yordam.....	35
Rossiyada homiladorlik va tug'ish.....	39
Mahalliy aholi bilan o'zaro munosabatlar	44
Politsiya bilan o'zaro munosabatlar.....	47

Sayohatdan oldingi tayyorgarlik

 Agar siz bolangiz bilan Rossiyaga sayohat qilsangiz, sayohatga ikki barobar yaxshi tayyorgarlik ko'rishingiz kerak. Men maslahat bergan birinchi narsa, agar sizning Rossiyada yaqin tanishlaringiz yoki qarindoshlaringiz bo'lmasa va ayniqsa bu sizning Rossiyaga birinchi sayohatingiz bo'lsa, bolangizni o'zingiz bilan olib ketish haqida yaxshilab o'ylab ko'ring. Avvaliga siz va o'zingiz uchun qiyin bo'ladi, sizning ko'p savollaringiz hal qilinishi kerak va farzandingizning muammolari ularga qo'shiladi, sizning barcha muammolaringiz unda aks etiladi. Shuning uchun hammasi joyida bo'lib, qayerda yashashingiz, qayerda ishlashingiz, albatta ro'yxatdan o'tish, patent, tibbiy polisingiz va hokazolar bo'lishi aniq bo'lgach, bolalarni olib ketishingizni maslahat bergan bo'lardim (*Iroda, O'zbekiston*).

 Men aniq narsalarni takrorlamoqchi emasman, lekin siz rus tilini qanchalik yaxshi bilsangiz, Rossiyada sizga osonroq bo'ladi. Hujjatlarni rasmiylashtirish va ish uchun suhbatdan tortib, uy-joy topish va qo'shnilar bilan muloqot qilishgacha. Yaxshi ruscha nutq va aksentsiz gapirish menga bir necha marta yordam berdi (*Jennett, Turkmaniston*).

 Sayohatga o'zingizning tayyorligingizdan tashqari, bolaning tayyor yoki yo'qligini tushunishingiz kerak. Eng muhimi, albatta, tildir. Bolalar uchun yangi tilni o'rganish kattalarnikiga qaraganda osonroq bo'lsa-da, lekin ozgina bo'lsada ruscha gaplashishi ma'qul. Bola rus tilini qanchalik yaxshi bilsa u tezroq qo'shila oladi, unga mahalliy bolalar bilan tanishish va muloqot qilish osonroq bo'ladi. Maktab o'quv rejasi odatda biznikidan farq qiladi. Bola o'z-o'zidan, sizning yordamingiz yoki repetitorlar yordamida unga etib borishi kerak bo'ladi (*Gulbahor, Tojikiston*).

 Menimcha, sizga avvaliga - barcha xarajatlarni to'lash uchun qirq ming kerak. Aks holda, tanishingiz yoki tashkilotlardan qarz olishingiz kerak bo'ladi (*Zilola, O'zbekiston*).

 Agar siz o'zingiz sayohatga unchalik yaxshi tayyorgarlik ko'rmasangiz, migratsiyada hamma narsa qanday bo'lishini tushunmasangiz, rus tilini yaxshi bilmasangiz, migratsiya qoidalarini bilmasangiz, men bolangizni o'zingiz bilan olib ketmaslikni maslahat beraman, uni bu erda yuzaga keladigan barcha qiyinchiliklar va muammolarga, ayniqsa Rossiyada birinchi marta bo'lganlarga aralashmaslik uchun (*Tahmina, Tojikiston*).

 Sizning Rossiyada bo'lishingiz pandemiya paytida ko'pchilik bilan sodir bo'lganidek, to'satdan cho'zilishi mumkin. Bunga va turli kutilmagan hodisalarga tayyor bo'lish tavsiya etiladi. Qolaversa, bir muddat ishsiz qolishingiz mumkin. Shuning uchun, hal qilinmagan ishlarni uyda qoldirmaslik yaxshiroqdir. Masofada ularni hal qilish juda qiyin va ko'pincha imkonsizdir. Va pasportingizni shunday qilib olingki uni amal qilish muddati zaxira bilan bulsin (*Sitora, O'zbekiston*).

Ekspertlar sharhi

Mehnat migratsiyasi - bu jiddiy qadam bo'lib, qabul qilingan qarordan afsuslanmaslik uchun unga yaxshi tayyorgarlik ko'rish muhimdir. Ayollarga ko'pincha qo'shimcha mas'uliyat yuklanadi - bolalar, otanonalar, uy-joylarga g'amxo'rlik qilish, bu migratsiyadagi qiyin hayotni sezilarli darajada murakkablashtiradi.

Avvalo, o'ylamasdan qaror qabul qilmang. Tanishlarning kutilmagan takliflariga darhol javob bermang. Ko'p qiyinchiliksiz katta pul va'da qiladigan jozibali takliflarga darhol ishonmang.

Vositachilar va yollovchilardan qoching, rasmiy ma'lumotlardan foydalaning - RF (Rossiya Federatsiyasi, keyingi matnda RF) mehnat migratsiyasiga o'zingiz mustaqil ravishda borishingiz mumkin, va siz uchun barcha muammolaringizni hal qilishga va'da beradigan vositachilarga butunlay tayanish xavfli bo'lishi

mumkin - odam savdosi qurboni bo'lish yoki bepul davlat xizmatlari uchun vositachilarga pul to'lash xavfi mavjud.

Ishlaringizni tartibga soling - qarzlarni va hal qilinmagan muhim huquqiy masalalarni uyda qoldirmang.

Ketishdan oldin, ish beruvchini topishga harakat qiling va u bilan qonuniy ish haqida kelishib oling - Rossiyaning barcha hududlaridagi ish beruvchilarning rasmiy takliflarini trudvsem.ru veb-saytida topish mumkin - bu Rossiya Federatsiyasi Mehnat va bandlik vazirligining bo'sh ish o'rinlarining butun Rossiya Federatsiyasi ma'lumotlar bazasi.

Bundan tashqari, RF hududlarida migrantlarni uyushgan holda yollashni qo'llab-quvvatlash bo'yicha turli dasturlar mavjud. Qabul qiluvchi tomon bilan aloqada bo'ling - RFda yashovchi Rossiya yoki chet el fuqarosi yoki uy-joy bilan ta'minlaydigan ish beruvchi. Qabul qiluvchi tomon sizni migratsiyani ro'yxatidan o'tkazishi va sizni uy-joy bilan ta'minlashi kerak - o'zingiz va yaqinlaringiz kimni oldiga ketayotganingizni va qayerda yashashingizni oldindan bilib qo'yganingiz ma'qul.

Rus tili bo'yicha bilimingizni oshiring. Siz mahalliy aholi, ish beruvchilar, hukumat amaldorlari va politsiya bilan mustaqil muloqot qilish uchun etarli darajada rus tilini yaxshi bilishingiz kerak. Rossiyada tilni bilmasdan, ish topish, uy-joyni ijaraga olish, hayotni tashkil qilish va yordam so'rash qiyin.

Rossiyaga kirish taqiqlanmaganligini tekshiring - buning uchun siz МВД России rasmiy xizmatidan foydalanishingiz kerak: <http://сервисы.зувм.мвд.рф/infoservice.htm?sid=3000>.

Agar siz ilgari ishga joylashish uchun ariza berish jarayonida vositachilar xizmatlaridan foydalangan bo'lsangiz, sizga soxta hujjatlar berilishi mumkin edi, ularning aniqlanishi taqiq uchun asos bo'ldi.

Rossiyada ishlash, Rossiyaning migratsiya qonunchiligi, qanday tartiblardan o'tish kerakligi haqida iloji boricha ko'proq ma'lumot olishga harakat qiling. Ushbu savollarni faqat rasmiy hukumat veb-saytlarida o'rganing, tanishlar maslahati bilan emas - balki ular noto'g'ri ma'lumot berishi mumkin.

Qaysi mintaqaga borishingizga qaror qilib, u haqida ko'proq ma'lumot olishga harakat qiling. Iqlim, transport, narxlar, bo'sh ish o'rinlari - qancha ko'p oldindan bilsangiz, joyida kamroq noxush kutilmagan hodisalar bo'ladi.

Rossiyada yordam berishi mumkin bo'lgan davlat va jamoat tashkilotlarining aloqalarini bilib oling - bular RFning davlat organlari, shuningdek, mamlakatingizning vakolatxonalari: konsullik muassasalari yoki migratsiya xizmati vakolatxonalari bo'lishi mumkin. Rossiya hududlarida migrantlarga yordam beradigan jamoat tashkilotlarini bilish ham yaxshi - ular malakali va bepul yuridik yordam ko'rsatadilar.

Rossiya migratsiya qonunchiligini o'rganing, uni buzganlik uchun javobgarlikka alohida e'tibor bering.

Foydali aloqalar:

гувм.мвд.рф - Главное управление по вопросам миграции МВД России ning rasmiy sayti

trudvsem.ru – bo'sh ish o'rinlari rasmiy butun Rossiya portali «Работа в России»

xizmatlar.гувм.мвд.рф/info-service.htm?sid=3000 – ГУВМ МВД РФ orqali RFga kirishni taqiqlashni tekshirish

migrussia.ru – «Миграция и мигранты» mintaqalararo axborot portali: migrantlar uchun foydali ma'lumotlar, amaliy maslahatlar, davlat va jamoat tashkilotlarining aloqalari

Rossiyaga kirish

 Agar bola siz bilan migratsiya qilmoqchi bo'lsa yoki u o'zi ketayotgan bo'lsa, uning migratsiya kartasida maqsadni tanlash kerak - shaxsiy. Bolaga ham xorijiy pasportni rasmiylashtirish kerak, tug'ilganlik haqidagi guvohnomaga ko'ra, u faqat otanasining pasportiga kiritilgan bo'lsa, kirishi mumkin (*Madina, Ozarbayjon*).

 Bola Rossiyaga sizni oldingizga mustaqil ravishda ham kelishi mumkin, asosiysi, unda barcha kerakli hujjatlar va bu erda bo'lish uchun asos bo'lishi kerak. Albatta barcha qoidalarni tekshiring va

aniqlang - bolaning mamlakatingizni tark etishi uchun nima kerak. Agar u voyaga etmagan bo'lsa, odatda, boshqa barcha hujjatlarga qo'shimcha ravishda, notarius tomonidan tasdiqlangan ota-onaning roziligi talab qilinadi. Bularning barchasini oldindan o'ylab ko'ring (*Laylo, O'zbekiston*).

Kirishga taqiq bor yoki yo'qligini ko'ring. Ishda bir qiz erining kirish taqiqi borligini aytdi, lekin u bu haqda bilmaydi (*Zarema, Qirg'iziston*).

Ekspertlar sharhi

Mamlakatingizni tark etishda cheklovlaringiz bor yoki yo'qligini tekshiring: bu sud qarorlari, qarzlar, to'lanmagan jarimalar bo'lishi mumkin.

Agar bolangiz bilan sayohat qilsangiz, qo'shimcha hujjatlar kerak bo'lsa, oldindan tekshiring.

Rossiyaga kirishga taqiqlanganligini tekshiring (bu MVD ning veb-sayti <http://сервисы.зувм.мвд.рф/info-service.htm?sid=3000>da amalga oshirilishi mumkin)

Rossiyaga kirishda quyidagi hujjatlar kerak:

- *amaldagi xorijiy pasport (uning amal qilish muddati RFda rejalashtirilgan bo'lish muddatini o'z ichiga olganligi ma'qul). Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi (YOII) davlatlarining fuqarolari - Armaniston, Belarus, Qozog'iston, Qirg'iziston - RFga ichki milliy pasport bilan kirishi mumkin;*

- *tashrif maqsadi to'g'ri ko'rsatilgan migratsiya kartasi (Rossiyaga kirishda to'ldiriladi);*
- *ixtiyoriy tibbiy sug'urta polisi;*
- *viza (viza davlatlar uchun).*

Agar sizda quyidagilar bo'lsa, Rossiyaga kirishga ruxsat berilmaydi:

- *talab qilinadigan hujjatlar muddati o'tgan yoki etishmasligi;*
- *kirish taqiqlangan;*
- *sudlanganlig o'talmagan bo'lsa;*
- *COVID-19 uchun ijobiy test.*

Agar siz Rossiyada ijtimoiy xavfli deb tan olingan kasallikning tashuvchisi bo'lsangiz (OITS- infeksiyasi, sil, bir qator jinsiy yo'l bilan yuqadigan infeksiyalar, COVID-19 koronavirusi), siz patent va boshqa ruxsatnomalarni olish uchun tibbiy ko'rikdan o'ta olmaysiz. Shunday qilib, sizning Rossiyada bo'lishingiz noqonuniy bo'ladi.

Chiptalarni sotib olishdan oldin, koronavirus pandemiyasi bilan bog'liq cheklovlar davrida Rossiyaga kirish tartibi haqida bilib oling.

Agar siz ishlashni rejalashtirmoqchi bo'lsangiz, yolg'on bahonalar bilan kirmang. Bu holda albatta migratsiya kartasida tashrif maqsadini - «ish» deb ko'rsating. Agar tashrifingizning maqsadi «xususiy» deb ko'rsatilgan bo'lsa, siz rasmiy ishga joylasholmaysiz.

Agar siz tanishlaringizni ziyorat qilmoqchi bo'lsangiz va ishlamasligingizni bilsangiz, kirish maqsadini

«shaxsiy» deb belgilang. Agar siz o'qishga borsangiz - «o'qish».

18 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun tashrif maqsadi «xususiy», «o'qish» sifatida kirish maqsadi o'rta kasb-hunar yoki oliy ta'lim muassasalari talabalari uchun ko'rsatiladi.

Esingizda bo'lsin: MDH (Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi, keyingi matnda MDH) mamlakatlari fuqarolari 6 oy ichida 90 kundan ortiq bo'lmagan ish uchun patent olmasdan RFda qolishlari mumkin. 6 oy ichida siz Rossiyaga bir necha marta kelishingiz mumkin, ammo sarflangan umumiy vaqt 90 kundan oshmasligi kerak.

Sizning mamlakatingiz chet eldagi fuqarolarining huquqlarini himoya qilishga majburdir - buning uchun biz RFda bo'lgan joydagi konsullik idorasida ro'yxatdan o'tishni tavsiya qilamiz.

Foydali kontaktlar:

<https://russiamedtravel.ru/> - Минздрав РФ ning davolanish uchun kiradigan chet elliklar uchun rasmiy veb-sayti.

<https://studyinrussia.ru/> - Rossiyadagi chet ellik talabalar uchun sayt - o'qish maqsadida Rossiya Federatsiyasiga kirish tartibi haqida ma'lumot.

https://мвд.рф/мвд/structure1/Glavnie_upravlenija/guvm - Главное управление по вопросам миграции МВД России

Migratsiya ro'yxatidan o'tkazish

 Bolalar, kattalar singari, siz, ota-onalar ro'yxatdan o'tgan manzilda ro'yxatdan o'tishlari kerak. Va bolalar uchun barcha muddatlar katta yoshli migrantlar bilan bir xil. Agar bola ro'yxatga olingan bo'lmasa, uni maktabga joylashtirish mumkin bo'lmaydi (*Gulbahor, Tojikiston*).

 Ro'yxatdan o'tish - juda muhim narsa, bu muammoni imkon qadar tezroq hal qiling. Va muddatlarni o'tkazib yubormang. Aks holda muammolar bo'ladi. Siz o'zingiz ro'yxatdan o'tishingizni, qachon yangilash kerakligini kuzatib borishingiz kerak. Va hatto 1-2 kuni o'tkazib yuborish - mumkin emas (*Madina, Ozarbayjon*).

 Qisqa vaqt ichida siz bir vaqtning o'zida juda ko'p ishlarni bajarishingiz kerak bo'ladi - uy-joy topish, ro'yxatdan o'tish, patentni rasmiylashtirish, ish topish. Buni nazarda tutish kerak. Ba'zi yaxshi tanishlar bo'lsa yoki sizda barcha ma'lumotlar bo'lsa yaxshi. Har bir bandda - uy-joy, ish va hokazolarda sizda qancha ko'proq noaniqliklar mavjud bo'lsa, siz uchun shunchalik qiyin bo'ladi. Va shuncha ko'p pul sarflaysiz. Lekin eng muhimi, albatta, eng birinchi qadam - imkon

qadar tezroq ro'yxatdan o'tishdir, kelajakda ko'p narsa bunga bog'liq (*Sevinch, O'zbekiston*).

Mening tanishim, Rossiya fuqarosi, o'zining yashash joyining egasi sifatida MDHDagi yigitini o'zi bilan ro'yxatdan o'tkazishi mumkinligini bilmagan holda pul evaziga begonalarga ro'yxatdan o'tkazdi. Bunaqasi ham bo'lib turadi! U bu haqda uzoq vaqtdan keyin mendan bilib oldi. Va tez orada ular noxush syurprizga duch kelishdi. Ular turmush qurishganidan keyin, uning eri VYR (Vaqtinchalik yashash uchun ruxsat, keyingi matnda VYR) olish maqsadida ariza berish uchun borganidan so'ng, uning ro'yxatdan o'tganligi soxta ekanligi ma'lum bo'ldi. Endi ularda muammolar bor, ular jarima to'lashlari kerak. Uning bu yerda farzandlari borligi va koronavirus pandemiyasi bilan bog'liq yengillashtirish mavjudligi yordam berdi, aks holda masala ancha jiddiy tus olishi mumkin edi. Qonunlarni bilish pulni tejaydi va muammolar sonini kamaytiradi (*Laylo, O'zbekiston*).

Ekspertlar sharhi

Rossiyaga kelganingizda, siz va farzandingiz ro'yxatdan o'tishingiz kerak - yashash joyi bo'yicha ro'yxatdan o'tish. Bu aslida siz yashaydigan yashash joy bo'lishi kerak.

Migrantlarning turli toifalari uchun migratsiya ro'yxatiga olish muddati har hil. Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi (Qozog'iston, Armaniston, Qirg'iziston, Belarus) fuqarolari uchun - 30 kun. Tojikiston fuqarolari uchun - 15 kun. Boshqa barcha mamlakatlar uchun - 7 kun.

Muddat Rossiya chegarasini kesib o'tgan paytdan boshlab hisoblanadi.

Qabul qiluvchi tomon sizni migratsiya ro'yxatidan o'tkazishi kerak. Bu bo'lishi mumkin:

- turar joyingiz hududida doimiy ro'yxatdan o'tgan Rossiya Federatsiyasi fuqarosi;*

- yashash joyi bo'yicha doimiy propiskaga yoki yashash uchun ruxsatnomaga ega bo'lgan chet el fuqarosi;*

- chet el fuqarosi, shu jumladan muhojirning o'zi, agar u Rossiya hududida uy-joyga ega bo'lsa va uni sizga haqiqiy yashash uchun taqdim etsa;*

- tashkilot-ish beruvchi, mehmonxona, yotoqxona.*

Migratsiya ro'yxatidan o'tish uchun siz maxsus bildirishnoma shaklini to'ldirishingiz kerak:

- Управления по вопросам миграции ГУ МВД России hududiy bo'limlarida;*

- Davlat xizmatlarini ko'rsatishning ko'p funksiyali markazlarida (МФЦ);*

- ФГУП «Почта России» bo'limlarida.*

Migratsiya ro'yxatidan o'tish uchun qabul qiluvchi tomon bilan birga murojaat qilish kerak. Agar siz yotoqxona yoki mehmonxonaga, shu jumladan ish beruvchi tomonidan taqdim etilgan mehmonxonaga

joylashgan bo'lsangiz, qonun bo'yicha sizni kelgan kuningizdan boshlab 1 ish kuni ichida migratsiya ro'yxatidan o'tqazishlari kerak. Yotoqxonaga yoki siz hududida yashayotgan tashkilot kerak bo'lganda uni yangilashi kerak - buni kuzatib boring.

Agar yashash joyingizni o'zgartirsangiz, 3 ish kuni ichida yangi manzilda migratsiya ro'yxatdan o'tishingiz kerak. Yangi migratsiya ro'yxatidan o'tganda, xuddi shu hujjatlarni taqdim etish kerak bo'ladi va Rossiyada 2 oy ishlagandan so'ng bo'lsa, ish beruvchi bilan tuzilgan mehnat shartnomasining nusxasi ham ilova qilinishi kerak.

Esda tutingki, siz yashayotgan joydan boshqa joyda ro'yxatdan o'tish, siz jarima olishingiz mumkin bo'lgan qoidabuzarlikdir.

Siz migratsiy ro'yxatdan o'z vaqtida o'tkazish va uning muntazam yangilanishi uchun javobgarsiz. Muddati o'tgan ro'yxatga olish qonunchilikni buzish bo'lib, u jarimaga tortilishi va Rossiyadan chiqarib yuborilishi mumkin.

YOII (Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi, keyingi matnda YOII) fuqarolari uchun ro'yxatga olish har yili mehnat shartnomasining amal qilish muddatiga uzaytirilishi mumkin.

RF (Rossiya Federatsiyasi) fuqarolar va RFda yashash uchun ruxsatnomaga ega bo'lgan chet elliklar yaqin qarindoshlari (turmush o'rtoqlari, bolalari, otionalari) uchun har yili ro'yxatdan o'tishni yangilashlari mumkin.

Rossiyada patent asosida bo'lgan fuqarolar uchun migratsiya ro'yxatidan o'tish muddati patentning amal qilish muddatiga uzaytirilishi mumkin.

Bolalarni ro'yxatga olish ota-onalarni ro'yxatga olish muddatiga uzaytirilishi mumkin.

Foydali kontaktlar:

Qo'shimcha ma'lumot olish va migratsiya ro'yxatidan o'tish bildirishnoma shaklini yuklab olish uchun quyidagi manzilga tashrif buyuring:

<https://мвд.рф/Dejatelnost/emvd/guvm/amalga>
oshirish-migratsiya-ro'yxatga olish

Hujjatlarni rasmiylashtirish

Ehtimol, boshidanoq va hamma muhojirat davomida barcha hujjatlarni rasmiylashtirgan ideal «toza» muhojirlar deyarli yo'q. Ko'pchilikda ba'zi bir gunohlar bor. Shunchaki aytmogchimanki, bir kun kelib, siz umuman kutmagan paytingizda, eng noaniq vaqtda bu paydo bo'lishi mumkin. Agar siz kelajakda VYR, YUR (Yashash uchun ruxsatnoma, keyingi matnda YUR) yoki fuqarolikni olishni rejalashtirmoqchi bo'lsangiz, ayniqsa ehtiyot bo'ling. Norasmiy tashkilotlarga murojaat qilib, pulni tejab, buni tez va oson bajarishni istagingiz kelajakda juda qimmatga tushishi va katta umidsizlikka aylanishi mumkin - VYR yoki YURni bekor qilish (*Gulchehra, O'zbekiston*)

 Shunchaki bu bilan kelishib oling - hech kim sizning oldingizga kelmaydi va hujjatlarni qanday qilib to'g'ri topshirish kerakligini, VYR soddalashtirilgan ravishda rasmiylashtirish uchun asoslaringiz bor-yo'qligini, qanday xizmatlar siz uchun bepul ekanligini va hokazolarni tushuntirmaydi. Siz o'zingiz bilib olishingiz va o'zingiz qiziqishingiz kerak. Shuning uchun ma'lumotni topadigan ishonchli manbalarni toping va ularni o'rganing (*Madina, Ozarbayjon*).

 Ko'pchilik uchun bu aniq, lekin hamma uchun emas. Nikoh, diniy nikoh, agar siz FXDYOda ro'yxatdan o'tmagan bo'lsangiz, rasmiy nikoh hisoblanmaydi. Va agar kimdir bu erda nikoh taklif qilgan bo'lsa (bunaqasi ham bo'ladi), bu rasmiy nikoh emas. Va Rossiya qonunchiligi nuqtai nazaridan, bu odam siz uchun hech kim emas (*Nodira, Tojikiston*).

 Pandemiya paytida ko'p narsa o'zgardi: cheklovlar kiritildi, migrantlar uchun yengilliklar kiritildi, keyin bekor qilindi. Ko'pchilik buni kuzatib turishga ulgurmas - patent uchun qachon to'lamaslik, qachon yana to'lash kerak bo'lishini. Biroq siz kuzatib borishingiz kerak. Chunki bu sizning javobgarligingiz (*Laylo, O'zbekiston*).

Hujjatlaringizning nusxalarini oling. Agar yo'qotsangiz, bu foydali bo'ladi. Ammo yuqotmaganingiz ma'qul. Ehtiyotkorlik bilan saqlang - namlanmang, ifloslanmang, tasodifan buzmang, ayniqsa patent to'lash uchun cheklarni (*Gulrez, Tojikiston*).

Bezovta qiluvchi vositachilar sizni har qadamda o'rab olishadi. Ulardan hujjatlarni sotib olmang (*Munis, O'zbekiston*).

Ekspertlar sharhi

Barcha hujjatlarni o'zingiz rasmiylashtiring, rasmiy davlat muassasalariga murojaat qiling, vositachilar xizmatlaridan foydalanmang. Vositachilarga murojaat qilib, siz pul yo'qotishingiz va soxta hujjatlarni olishingiz mumkin, ular aniqlangandan keyin jinoiy javobgarlikka tortilasiz.

Soxta hujjatlarni elektron ma'lumotlar bazasida tekshirish vaqtida politsiya xodimlari osonlikcha bilib olishadi. Soxta patentlar, migratsiya kartalari ushbu ma'lumotlar bazasiga kiritilmagan, hatto vositachilar sizni boshqacha tarzda ishontirsa ham.

Ish uchun patentning haqiqiyiligini Управление по вопросам миграции ГУ МВД России ning rasmiy veb-saytida tekshirishingiz mumkin: <https://zyem.mvd.pf> «Migratsiya masalalari bo'yicha xizmatlar» bo'limida - «Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar tomonidan mehnat faoliyatini amalga oshirish

uchun ruxsatnomalar va patentlarning haqiqiyiligini tekshirish»

Agar hujjatlar yo'qolsa, ularni qayta tiklash mumkin. Buning uchun imkon qadar tezroq ularni bergan idoraga murojaat qilishingiz kerak.

Turar joy qidirish

 Xorijlik uchun uy-joy qidirish oson ish emas. Afsuski, ko'pchilik xorijliklarga uy-joyi ijaraga berishni xohlamaydilar yoki berishsalar, ro'yxatdan o'tishdan bosh tortadilar. Bu erda siz sabr-toqatli bo'lishingiz va barcha manbalarni qidirishingiz kerak - ЦИАН, Авито, Vkontakte ijtimoiy tarmog'ida va boshqa joylarda. Hech narsa topilmasa, vaqtni behuda sarflamang, yotoqxonaga boring, u erda siz rasmiy ro'yxatdan o'tishingiz va boshpanaga ega bo'lasiz. Sizga ro'yxatdan o'tishni va ko'p pul so'rashni taklif qilishlari bo'lib turadi (mendani 200 ming rubl so'rashdi!). Albatta, bu odamlarga pul to'lamang (*Jennet, Turkmaniston*).

 Albatta, aslida, kam odam kvartiraning egasi bilan ijara shartnomasi tuzadi va umuman odamlar bu nima uchun kerakligini yaxshi tushunmaydilar. Odatda yashash uchun joy topganimizdan xursandmiz. Ammo shartnoma - bu yaxshi va muhim hujjatdir. Va sizga xonani ijaraga beradigan odam uchun ham. Chunki agar

siz shunchaki gaplashib, biror narsa haqida kelishib olgan bo'lsangiz, har doim keyinroq aytishingiz mumkin - men buni aytmadim, siz meni noto'g'ri tushundingiz (*Gulbahor, Tojikiston*).

 Ko'p e'tiborni jalb qilmaslikka harakat qiling. Jim, xotirjam yashang, qo'shnilaringiz bilan muloyim gapiring va buni bolalaringizga tushuntiring. Hech kim politsiyaga qo'ng'iroq qilmasligi va keyin esa tekshiruvlar bo'lmasligi uchun. Bir xonadonda juda ko'p odam yashasa, e'tiborni tortadi (*Zarema, Qirg'iziston*).

 Обычно получается так: вы приезжаете, живете какое-то время у знакомых или в хостеле, а потом находите свое жилье, особенно если едете с семьей. Некоторым жилье по работе дают (*Мунира, Таджикистан*).

 Odatda bu shunday bo'ladi: siz kelasiz, tanishlaringiz bilan yoki yotoqxonada bir muddat yashaysiz va keyin o'zingizning turar joyingizni topasiz, ayniqsa agar oilangiz bilan borsangiz. Ba'zilariga ish joyidan uy-joy beriladi (*Munira, Tojikiston*).

Ekspertlar sharhi

Sizga Rossiyaga kelishingizdan oldin uy-joy qidirishni va turar joyni tashkil qilishni maslahat

beramiz. Sizning yashash joyingiz migratsiya ro'yxatidan o'tgan joyga mos kelishi kerak va xona yoki kvartiraning egasi siz uchun qabul qiluvchi tomon bo'lishi kerak.

Uy-joy qidirishda ehtiyot bo'ling. Shubhali kompaniyalarga murojaat qilmang, kvartirani ko'rish uchun pul to'lamang, shartnoma tuzilgunga qadar pul bermang.

Agar siz ko'chmas mulk agentliklari orqali uy-joy izlayotgan bo'lsangiz, ishonchli firmalarga murojaat qiling. Ularning o'z ofislari bor, ochiq o'z belgisi ostida ishlaydi va uy egasi bilan ijara shartnomasi tuzilgandan keyingina to'lovni oladi. «Axborot xizmatlari» ko'rsatadigan va juda arzon variantlarni taklif qiladigan firmalarning xizmatlaridan foydalanmang. Ko'pincha firibgarlar shunday ishlaydi.

Uyni ijaraga olayotganda, har doim ijara shartnomasini rasmiylashtiring. Og'zaki kelishuv bo'yicha uyni ijaraga olish muammoga olib kelishi mumkin: sharoitlarning o'zgarishi va hatto uy-joyning to'satdan yo'qolishi.

Ijara haqini o'z vaqtida to'lash kerak. Shartnomada har oyning qaysi sanasida to'lovni to'lashingiz kerakligini yozing.

Hech qachon tilhatsiz pul bermang - barcha pul operatsiyalari qog'ozda qayd etilishi kerak.

Ijara shartnomasini bekor qilish shartlariga albatta e'tibor berishni unutmang - uy egasi sizni ko'chada sababsiz va ogohlantirishsiz chiqarib yuborishga haqli emas. Firibgarlardan ehtiyot bo'ling - qo'lingizda

ijara shartnomasini imzolamaguningizcha va olmaguningizcha hech kimga pul bermang.

Siz ijaraga olingan uy-joyni o'z o'rtoqlaringizga ijaraga berishga haqqingiz yo'q. Buni faqat uy egasi amalga oshirishi mumkin. Ijaraga olingan turar joyda yashaydigan barcha fuqarolar ijara shartnomasiga kiritilishi kerak.

Ijaraga olingan uyda siz tartib va sukunatni saqlashingiz shart. Ish kunlari soat 22:00 dan 07:00 gacha, dam olish va bayram kunlari - 22:00 dan 12:00 gacha sukunatni buzish taqiqlanadi.

Shaharda ishchilar yotoqxonalari va yotoqxonalarida turar joy taklif qiladigan ko'plab kompaniyalar mavjud. Bunday kompaniyalarni Internetda osongina topish mumkin.

Foydali kontaktlar

- Rossiyada mustaqil uy-joy ijarasi uchun eng mashhur onlayn resurslar: <https://realty.yandex.ru> (Яндекс.Недвижимость), <https://www.cian.ru/> (ЦИАН), <https://www.avito.ru> (АВИТО) , <https://www.bn.ru> (Ко'chmas mulk byulleteni)

- Bu manzil bo'yicha siz ijara shartnoma namunasini yuklab olishingiz mumkin: <http://migrussia.ru/poleznye-materialy/vpomoshch-migrantu>

Ish qidirish va ishga joylashish

 Ko'pincha tanishlar orqali ish qidiramiz, lekin sizni ogohlantirmoqchiman - bu har doim yaxshi ish bo'la olmaydi. Agar tanishlar ishlayotgan bo'lsa, unda men bilan ham hammasi yaxshi bo'ladi. Bu unday emas. Biror joyga joylashayotganda ehtiyot bo'ling. Ish haqi kechiktirilishi va to'lanmasligi, jarima solinish bo'lib turadi (*Dilnoza, O'zbekiston*).

 Agar siz noqonuniy ishlasangiz va bu aniqlansa, siz muammolarga duch kelasiz. Albatta, barcha hujjatlar bilan qonuniy ishlash har doim ham oson emas. Va bu har doim ham sizga bog'liq emas, sizga shoshilinch ish kerak, sizga pul kerak va siz istalgan shartda istalgan joyga borishga tayyorsiz (*Zilola, O'zbekiston*).

 Ayollar uchun juda yaxshi yo'l - keksalar, yolg'iz odamlar, og'ir kasalliklar va nogironlar uchun g'amxo'rlik sifatida o'z xizmatlarini taklif qilishdir. Bunday vaziyatlarda ko'pincha bu odam bilan yashash mumkin bo'ladi - ozgina pul yoki hatto butunlay bepul. Agar siz tibbiy ma'lumotga ega bo'lsangiz, undan ham yaxshiroq - bunday joyni topish imkoniyatingizni oshiradi. Men har doim tanishlarim orqali bunday imkoniyatlarni topardim (*Gulrez, Tojikiston*).

 Katta shaharlarda bolalarga qarash xizmatlari - enaga juda talabga ega. Ammo bu ishda odamlarda ijobiy taassurot qoldirish va ishonchni qozonish muhimdir. Yaxshi rus tili ham juda yaxshi qullanadi. Odamlar ko'pincha do'stlari va tanishlariga yaxshi enagani tavsiya qiladilar (*Jennet, Turkmaniston*).

 Faqat bir ishga o'rganib qolmang. Muhojir ayollar borki, kelib farroshlik bilan shug'ullanib, yana qayerda ishlash mumkinligini so'ramay, 10 yildan beri usha yerda ishlaydi. Ammo sotuvchilar, novvoylar, kassirlar, sartaroshlar, manikyurchilar, ofitsiantlar va hatto ayol haydovchilar bor! Kasb-hunar o'rganadigan joylar bor. Ish shoshilinch zarur bo'lganda umidsiz vaziyatlar mavjudligi va tanlash uchun vaqt yo'q bo'lgan holatlar ham ma'lum. Ammo baribir atrofga nazar tashlang, odamlar kim bo'lib ishlayotgani, u erga qanday qilib kelib kolgani bilan qiziqing. Bu ham yaxshi, chunki ishni yo'qotgan taqdirda, agar sizda bir nechta ko'nikmalar mavjud bo'lsa, uni tezroq topasiz. Faqat bitta narsa bor: patent siz ishlayotgan mutaxassislik bo'yicha bo'lishi kerak, aks holda bu qoidabuzarlikdir (*Gulchehra, O'zbekiston*).

 Rossiya qonunchiligiga ko'ra, 18 yoshgacha bo'lgan bola-migrantlar ishlay olmaydi. Faqat shuni bilib qo'ying. Bolalar ba'zan ota-onalariga ishda

yordam berishlari aniq, ammo bu qoidabuzarlikdir (Ra'no, O'zbekiston).

 Agar o'zingizni uy ayoli kabi his qilsangiz (masalan, men - ishlab chiqarishda yoki savdoda ishlash men uchun qiyin), unda siz bunday imkoniyatlarni izlashingiz mumkin: enaga, bola yoki kattalarga hamrohlik qiladigan hamshira, uy ishlari - kvartira yoki shahar tashqarisidagi uyda. Bunday ishni topish har doim ham oson emas, siz har doim ham bir-biringizga mos kelmaysiz, lekin agar topsangiz, obro'ingizga g'amxo'rlik qiling, keyin sizni doimo boshqalarga tavsiya qilishadi (*Парузода, Ўзбекистан*).

Ekspertlar sharhi

Rossiya Federatsiyasida noqonuniy ishlash jiddiy jinoyat hisoblanadi. Noqonuniy ravishda mehnat faoliyatini amalga oshirish jarima bilan jazolanadi. O'z huquq va majburiyatlariningizni bilish va o'zingizni keraksiz xavflardan himoya qila olish muhimdir.

Rossiyada ishga joylashishni rejalashtirayotganda, qaysi kasblarga talab borligini o'rganing, kim bilan ishlashni rejalashtirayotganingizni oldindan hal qiling. Rossiyaning barcha mintaqalaridagi ish joylarini <https://trudvsem.ru/> veb-saytda topish mumkin. Har bir mintaqada o'zining bo'sh ish o'rinlari ma'lumotlar bazasi onlayn mavjud.

Ish beruvchining o'zi sizga noma'lum va ish sharoitlari noma'lum bo'lsa, vositachilar orqali ishga kirmang. Birinchi duch kelgan joyga ishga kirishga shoshilmang. Ish haqi - uning hajmi, to'lov jadvali haqida so'rashdan tortinmang. Iloji bo'lsa, kelajakdagi ishingiz haqida yaxshiroq tasavvurga ega bo'lish uchun xodimlar bilan gaplashing.

RFda rasmiy ishga joylashish uchun ish beruvchi bilan quyidagilar bo'yicha kelishish kerak:

- *mehnat shartnomasi - ish beruvchining ish joyida doimiy uzoq muddatli ishda;*

yoki

- *xizmatlar ko'rsatish shartnomasi yoki ish shartnomasi - vaqtinchalik ish bo'lsa, cheklangan vaqt uchun aniq cheklangan ish hajmini bajarish uchun shartnoma.*

Mehnat migranti mehnat patentini olgan kundan boshlab 2 oy ichida rasman ishga joylashishi, shuningdek, mehnat shartnomasining nusxasini omdel no vonpocam муэраууу VBM ГV MBД Poccуu ga yuborishi shart.

Rossiyada agentlik mehnati (ish beruvchining o'z xodimlarini boshqa tashkilotlarga mehnat shartnomasisiz yuborishi) taqiqlanadi. Faqat rasmiy xususiy bandlik agentliklari o'z xodimlarining mehnatini boshqa tashkilotlar yoki jismoniy shaxslarga berish huquqiga ega, shu bilan birga ular:

- *chet ellik ishchi bilan tuzilgan mehnat shartnomasida uchinchi shaxs ishini bajarish imkoniyatini ko'rsatadilar;*

• *xodim uchinchi shaxs ishlarini bajarish uchun yuborilgan hollarda u bilan qo‘shimcha shartnoma tuzadilar.*

Qonuniy faoliyat yuritayotgan barcha xususiy bandlik agentliklari yagona reestrda kiritilgan Pocompyda - <https://rostrud.gov.ru/opendata/7712345678-chaz>. Agar u sizni boshqa tashkilotda ishlashga yo‘naltirsa, sizning rasmiy ish beruvchingiz ni u erda borligini albatta tekshirib ko‘ring.

Rasmiy ishga joylashish uchun migrantda quyidagilar bo‘lishi kerak:

• *rus tiliga notarial tasdiqlangan tarjimasi bilan amaldagi xorijiy pasportor;*

• *mehnat daftarchasi (mehnat shartnomasi bo‘yicha ishga qabul qilinganda) (migrantda mehnat daftarchasi bo‘lmasa, ish beruvchi uni yuritishi kerak)*

• *ИИИ (soliq to‘lovchining identifikatsiya raqami)*

• *СНИЛС*

• *amaldagi mehnat patenti (YOII davlatlari fuqarolari bundan mustasno)*

• *amaldagi ixtiyoriy tibbiy sug‘urta polisi (ДМС).*

• *o‘rta maxsus yoki oliy kasb-hunar ta‘limi to‘g‘risidagi diplom – malakali lavozimlarga ishga qabul qilinganda.*

RFda malakali mutaxassislarning 135 ta kasbi ro‘yxati mavjud.

Bunday mutaxassislarga Rossiya iqtisodiyoti muhtoj va agar ular RFda 1 yildan ortiq rasmiy ish tajribasiga ega bo‘lsa, Rossiya fuqaroligini soddalashtirilgan tarzda olishga ishonishlari mumkin.

Bu ro'yxatga tibbiyot (feldsher, hamshira, vrach, akusher), pedagogik (tarbiyachi, o'qituvchi), muhandislik, ishchilar (tokar, chilangar, elektromontyor, montajchi, mexanizator va boshqalar), qishloq xo'jaligi va boshqa mutaxassisliklar kiradi.

Ushbu ro'yxatni Internetda topish mumkin - Приказ Министерства труда и социальной защиты Российской Федерации от 25.11.2019 № 734н «Об утверждении перечня профессий (специальностей, должностей) иностранных граждан и лиц без гражданства - квалифицированных специалистов, имеющих право на прием в гражданство Российской Федерации в упрощенном порядке».

Bolalar uchun ta'lim

Farzandingizni bog'chaga berish uchun u erga borish shart emas. Agar sizda davlat xizmatlari bo'yicha ofisingiz bo'lsa, onlayn ariza berishingiz kerak. Agar yo'q bo'lsa, unda siz KFM (Ko'p funktsiyali markaz, keyingi matnda)ga borib, ariza yozishingiz kerak. Lekin bu hech narsani kafolatlamaydi. Bu sizni navbatga qo'yilganingizni anglatadi. Navbatingiz kelganda esa sizga xabar berishadi. Shundan so'ng siz hujjatlar bilan bog'chaga borasiz, keyin ko'riklardan o'tasiz (*Sitora, O'zbekiston*).

Talaba farzandingiz quyidagi sinfga qabul qilinishi mumkinligiga tayyor bo'ling, chunki u dasturni o'zlashtirmasligi mumkin. Agar buni xohlamasangiz, bolangiz bilan ishlashingiz, unga dasturni o'rganishga yordam berishingiz, rus tilini o'rganishga yordam berishingiz kerak.

Maktabni shunday tanlash kerakki bolaga borish uchun qulay bo'lsin va sizning ish jadvalingizga ham mos kelsin. Oldindan qanday hujjatlar kerakligini, qanday tibbiy ma'lumotnomalar kerakligini, bu maktabda qanday maktab formasi borligini bilib olish kerak.

Bolaning yangi sinfga yaxshiroq va tezroq moslashishi uchun bolani o'quv yilining boshida o'tkazish kerak. Odatda, o'quv yilining boshida sinfga yangi kelganlarning sinfdoshlari xotirjamlik bilan qabul qilishadi va tezda do'stlashadilar.

O'qishning birinchi oylari bola uchun biroz qiyin, bolangizga yordam bering va qo'llab-quvvatlang. Tinch va ishonchli tushuntiring, maslahat bering, sinf rahbari bilan doimo aloqada bo'ling. Farzandingizning muvaffaqiyatini so'rang.

Maktab o'quv dasturidan tashqari barcha o'quvchilar darsdan keyin, to'garaklar yoki klublarga qatnashishi mumkin. Boshqacha qilib aytganda, bola band bo'lishi kerak. Farzandingizning ehtiyojlari va intilishlariga mos keladigan to'garak yoki klubni tanlang. U nima qilayotganidan xabardor bo'ling.

Eng muhimi - hujjatlaringiz va bolaning hujjatlari joyida ekanligiga ishonch hosil qiling, chunki bola maktabda ota-onaning patenti asosida o'qiydi (*Shoxista, Tojikiston*).

Agar siz Rossiyada uzoq vaqt qolishni rejalashtirmoqchi bo'lsangiz, bu erda bolalaringizga qandaydir kasbni berishga harakat qiling. Hech bo'lmaganda kasb-hunar maktabi yoki kollejga borishlariga ruxsat bering. Agar ular kasbga ega bo'lsalar, sizga qaraganda ularga osonroq bo'ladi (*Gulbahor, Tojikiston*).

Men maktabga kirishda hech qanday muammoga duch kelmadim. Ammo 11-sinfga birinchi darsga kelganimda, o'quv dasturi mening mamlakatimdagi dasturdan qanchalik farq qilishini aniqladim. Hozir eslaganimdek, doskada sinuslar va kosinuslarni ko'rdim va ular nima ekanligini va ularni qanday hal qilishni ham tushunmadim. Men dasturni to'ldirishim kerak edi, bu menga deyarli olti oy davom etdi. Youtube-dagi darslar menga yordam berdi - aytish mumkinki, men ulardan o'qidim va repetitorlar bilan darslar yordam berdi. Natijada EΓƏni yaxshi topshirdim (*Jennet, Turkmaniston*).

Men, ayniqsa, yosh qizlar va yosh qizlarning onalariga maslahat bermoqchiman: albatta

o'qing! Bir oz bilim oling, 9-sinf bilan qolib ketmang. Kasb-hunar maktablari, kollejlar, kechki, sirtqi ta'lim, turli xil variantlar mavjud (*Aygerim, Qirg'iziston*).

Ekspertlar sharhi

Avvalo, bolani bolalar bog'chasida yoki maktabda rasmiylashtirish uchun siz qonuniy ravishda Rossiyada bo'lishingiz kerakligini unutmang, siz va farzandingiz haqiqiy ro'yxatdan o'tgan bo'lishingiz kerak.

Rossiyaga kichik bolalar bilan kelganingizda, ularni bolalar bog'chasiga ro'yxatdan o'tkazishda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan qiyinchiliklarga tayyor bo'ling. Katta shaharlarda bolalar bog'chalarida joylar cheklangan. Bolalar oldindan ro'yxatga olinadi, ammo bu holatda ham hamma uchun joy etarli emas. Bolalar bog'chasiga ro'yxatdan o'tish uchun MΦIIga murojaat qiling. Sizdan kerakli hujjatlarni olgandan so'ng sizni elektron navbatiga qo'yishadi. Ushbu navbatdagi rivojlanish tezligi mintaqaga, imtiyozlilar soni va bolalar bog'chalaridagi o'rinlar soniga bog'liq.

Maktab ta'limiga kelsak, Rossiya qonunchiligiga ko'ra, bu majburiydir va shuning uchun maktab yoshidagi barcha bolalar maktabga borishlari kerak. Shu bilan birga, 18 yoshga to'lmagan xorijiy fuqarolarga ishlash taqiqlanadi.

Bolaning yomon tayyorgarligi, uni ro'yxatga olish bilan bog'liq muammolar yoki boshqa fuqaroligi tufayli sizni farzandingizni maktabga qabul qilishdan bosh

tortishilari mumkin emas. Rad qilish faqat bo'sh joy etishmasligi tufayli bo'lishi mumkin. Bunday holda, sizga joylar mavjud bo'lgan boshqa maktabni tavsiya qilishlari kerak.

Farzandingizni maktabga kiritish bo'yicha yordam olish uchun siz ro'yxatdan o'tgan hududdagi tuman ta'lim bo'limi – POHOga murojaat qilishingiz mumkin.

Maktab o'quv rejasi sizning mamlakatingizda odatiy bo'lganidan sezilarli darajada farq qilishi mumkin. Farzandingiz rus tilini yaxshi bilmasa, bu uning o'rganishida qo'shimcha qiyinchiliklar tug'diradi. Bunday holda, bolaning o'qishi osonroq bo'ladigan kichik sinfga tayinlanishiga qarshi turmang. Farzandingiz vatanidagidan ko'ra ko'proq yordamga muhtojligini unutmang. U bilan uni tashvishlantiradigan mavzularda suhbatlashish uchun vaqt toping, uning maktabdagi ishlarini bilib oling. Sinf rahbari bilan bemalol suhbatlashishga uyalmang va ota-onalar yig'ilishlariga boring.

Sinfdan tashqari mashg'ulotlar bolangizga joylashishiga yordam beradi. Bu yoshlar uchun to'garak yoki bo'lim, til kurslari, turli tadbirlar bo'lishi mumkin. Bunday tadbirlar tez va oson moslashish, yangi do'stlar topish va boshqa mamlakatga ko'chib o'tish bilan bog'liq stressdan omon qolish imkonini beradi.

Migratsiya kartasida ko'rsatilgan maktab va maktabgacha yoshdagi bolaning kirish maqsadi - «shaxsiy», u Rossiyaga kirgan kundan boshlab har olti oy ichida 90 kundan ortiq bo'lmagan muddatda

qolish huquqiga ega. Agar bola bolalar bog'chasiga yoki maktabga boradigan bo'lsa, uning migratsiya ro'yxatidan o'tish (ro'yxatdan o'tish) muddati Rossiyada rasmiy ravishda ishlaydigan ota-onalardan biri yoki ikkala ota-onaning ro'yxatdan o'tish muddati uchun uzaytirilishi mumkin, lekin 3 oydan oshmasligi kerak. Bolani ro'yxatga olish muddatini uzaytirish uchun siz ro'yxatdan o'tgan joyingizdagi Rossiya IIV BB MBB (Ichki ishlar vazirligi Bosh boshqarmasining Migratsiya bo'yicha boshqarmasi)ga murojaat qilishingiz va quyidagilarni taqdim etishingiz kerak:

- *bolaning maktabda o'qiganligi to'g'risidagi hujjatlar (ma'lumotnoma);*
- *ish uchun patentni to'lash to'g'risidagi chek-kvitatsiyalar (EOII fuqarolari bundan mustasno);*
- *bolaning va ota-onalarning migratsiya ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risidagi xabar - xuddi shu manzilda.*

Agar bola Rossiya maktabida o'qishga tayyor bo'lmasa, rus tilini yaxshi bilmasa va rus bolalari bilan muloqot qilishda qiynalsa, ba'zi hududlarda jamoat tashkilotiga murojaat qilish va kerakli yordam olish mumkin. Ko'ngillilar bolalar bilan bepul o'quv mashg'ulotlari o'tkazadilar, bo'sh vaqt va madaniy dasturlarni tashkil qiladilar va bolalarning Rossiya jamiyatiga ko'nikishiga yordam beradilar.

Foydali kontaktlar:

Agar maktabga qabul qilish bilan bog'liq muammolar mavjud bo'lsa, Qo'mita yoki Ta'lim

departamentiga murojaat qilish mumkin - har bir mintaqada bittadan bor.

Министерство просвещения России

<https://open.edu.gov.ru/appeals>, +7 (495) 587- 01-36

<https://open.edu.gov.ru/appeals/e-send/> - elektron shikoyatlar uchun

Bolaning huquqlari buzilgan taqdirda shuningdek, Уполномоченному по правам ребёнкага murojaat qilish mumkin.

Tibbiy yordam

 Ko'pgina chet elliklar polisni olish masalasiga beparvo bo'lishadi va bu behuda. Mening akam, Rossiyaga kelganida, avvaliga polis pulini tejashni xohladi, bu biroz qimmatga o'xshardi. Ammo oxirida uni sotib oldi. Va keyin u koronavirus bilan kasal bo'lib qoldi va u kasalxonaga yotqizildi. Unga barcha yordam bepul ko'rsatildi. Va uning palatadagi qo'shnisi esa bir hafta davomida kasalxonada bo'lishi uchun taxminan 50 ming rubl berdi. Akamning polisi esa 7 mingga yaqin turardi (*Jennet, Turkmaniston*).

 Rossiyada tez yordam bepul. Ammo agar biror muammo yuz bersa, siz shunchalik asabiylashishingiz mumkinki, odam bilan nima sodir bo'lganini to'g'ri ayta olmaysiz. Ammo agar siz rus

tilini ham bilmasangiz, tushuntira olmaysiz. Bunday hollarda qo'shnilardan yoki o'tkinchilardan, qaerda ekanligingizga qarab, tez yordam chaqirishlarini so'rash yaxshidir. Shunday holat bo'lganki, mening tanishimni eri insultga duchor bo'ldi. Va ular nima bo'lganini telefon orqali to'g'ri tushuntira olmadilar. Tez yordam mashinasi shunchaki kelmaydi, ular ish jiddiy ekanini bilishlari kerak. Shoshilinch shifokorlar sizning ro'yxatdan o'tish va patentlaringizni tekshirmaydilar, agar haqiqatan ham biror muammo yuz bergan bo'lsa, yordam chaqirishdan qo'rqmasligingiz kerak (*Shahzoda, O'zbekiston*).

 Agar sizda OMC polisi bo'lmasa, siz DMC polisini sotib olishingiz kerak. Ba'zilar hujjatlarni tekshirish uchun mos bo'lishi uchun eng arzonini olishadi, lekin u hech qanday tibbiy xizmatlarni qamrab olmaydi. Ammo bu holatda odamlar pullik shifokorlarga murojaat qilishadi. Xususiy va davlat klinikalarida shifokorlarni arzon pul evaziga topishingiz mumkin. Qabul narxlari odatda ularning veb-saytlarida bor (*Zarina, O'zbekiston*).

 Ba'zilar polisda chalkashib ketishadi va tushunmaydilar. OMC - agar sizda PБИ, БЖЖ bo'lsa yoki siz Evrosiyo Ittifoqi davlatidan bo'lsangiz va shartnoma bo'yicha ishlasangiz olinishi mumkin

bo'lgan polisdir. Va u bu'yicha tibbiy xizmatlar bepul bo'ladi. Ammo ular hamma joyda emas, balki muayyan davlat klinikalarida topiladi. Agar siz patent bu'yicha ishlangiz, sizda faqat sotib olishingiz kerak bo'lgan DMC polisi mavjud (*Madina, Ozarbayjon*).

Ekspertlar sharhi

Rossiyada shoshilinch tibbiy yordam bepul taqdim etiladi. Tez yordam chaqirish uchun 112 yoki 103 bepul raqamlariga qo'ng'iroq qiling. Dispatcherning savollariga aniq va qisqa javob bering, uning e'tiborini favqulodda deb hisoblanadigan va shoshilinch e'tibor talab qiladigan alomatlar va holatlarga qarating. Tibbiy guruhni yuborish haqidagi qaror sizning so'zlaringiz asosida qabul qilinadi. Agar siz rus tilini yaxshi bilmasangiz, tilni yaxshiroq biladigan odamdan tez yordam chaqirishini so'rang.

Rejali tibbiy yordam ko'rsatish shartlari sizning fuqarolingiz mamlakatiga va Rossiyadagi maqomingizga bog'liq. OMC polisi bo'yicha bepul tibbiy yordam mavjud:

*- mehnat shartnomasi bo'yicha ishlaydigan YOII fuqarolari (*Armaniston, Qozog'iston, Qirg'iziston, Belarusiya*);*

- PBII yoki BHЖga ega xorijiy fuqarolar;

- vatandoshlarni ko'chirish dasturi ishtirokchilari.

Boshqa davlatlar fuqarolariga rejalashtirilgan tibbiy yordam pullik asosda ko'rsatiladi.

Tibbiy xizmatlarning bir qismi ДМС polisi bilan qoplanadi. Polisni sotib olgan sug'urta kompaniyasida siz polisda ko'rsatilgan xizmatlar to'plamiga aniqlik kiritishingiz mumkin. Siz har doim tibbiy xizmatlar sonini kengaytirishingiz mumkin. Buning uchun siz sug'urta agentiga qanday xizmatlar kerakligini tushuntirishingiz kerak, shunda u tegishli sug'urta dasturini taklif qilishi mumkin.

Tibbiy malakaga ega bo'lmagan, tibbiy xizmat ko'rsatish uchun litsenziyaga ega bo'lmagan «mutaxassislar» bilan, shuningdek, yashirincha ishlaydigan mutaxassislarga murojaat qilmang. Bu sizga pul yo'qotish bilan tahdid qiladi va sog'lig'ingizga zarar etkazishi mumkin.

Rossiyada kasalliklar ro'yxati tasdiqlanganligini bilish muhimdir, ularning mavjudligi patent, PBI, BHЖ va fuqarolikni olish uchun to'siq bo'ladi. Bu kasalliklarga OITS, sil, sifilis, giyohvandlik va COVID-19 kiradi.

Agar ular aniqlansa, sizga ushbu hujjatlarni rasmiylashtirish rad etiladi. Ushbu kasalliklar jiddiy davolanishni talab qiladi, aks holda ular jiddiy holat va o'limga olib keladi, shuning uchun Rossiyada noqonuniy qolish uchun soxta hujjatlarni sotib olish orqali bu muammoni hal qilishga urinmang.

Foydali kontaktlar

Tibbiy yordam olishda muammolar yuzaga kelsa, Министерства здравоохранения РФni ishonch telefoniga murojaat qilishingiz mumkin: 8 (800) 200-03-89

Rossiyada homiladorlik va tug'ish

Amaliyotchi ginekolog sifatida men chet ellik ayollarga Rossiyada homiladorlik va tug'ish qanday o'tishi haqida gapirib bermoqchiman. Men turli vaziyatlarni ko'rib chiqmoqchiman: bu qanday bo'lishi kerak, qanchalik tez-tez sodir bo'ladi va qanday bo'lmasligi kerak, lekin amalda bu sodir bo'ladi. Keling, uchta mumkin bo'lgan holatlarni ko'rib chiqaylik.

Ideal vaziyat

Siz homiladorlikni rejalashtirmoqdasiz, kontseptsiyadan 3 oy oldin siz vitaminlarni qabul qilishni boshlaysiz, barcha kerakli tekshiruvlarni o'tkazasiz, aniqlangan kasalliklarni davolaysiz va emlash qilasiz.

Homiladorlik paytida siz ginekolog tomonidan kuzatilasiz, buning uchun 12 haftadan kechiktirmasdan ro'yxatdan o'tishingiz kerak. Tug'ishdan oldin barcha tekshiruvlardan o'tib, testlarni topshiring. Shifokorning

barcha tavsiyalariga amal qilasiz. Tug'ilishdagi og'riqlar boshlansa, tez yordam chaqirasiz va tug'ish uchun borasiz.

Noideal vaziyat

Biron bir sababga ko'ra, homiladorlikni kuzatishning to'liq xizmati siz uchun mavjud emas. Bu ko'pincha OMC polisiga ega bo'lmaganlar bilan sodir bo'ladi, pullik xizmatlar yoki DMC polisini sotib olish esa juda qimmat.

Shunga qaramay, men homilador ayol uchun uchta muhim chorani ta'kidlamoqchiman, buning uchun mablag' topishga harakat qilish yaxshiroqdir.

1. 11 dan 13 haftagacha UTT (Ultratovush tekshiruvi, keyingi matnda UTT) skriningi - u aniq homiladorlik yoshi va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlar va patologiyalarni aniqlaydi. Mutatsiyalar uchun genetik tahlil ham 12 haftagacha amalga oshiriladi. Agar mutatsiyalar aniqlansa, siz tibbiy ko'rsatkichlarga ko'ra abort qilish huquqiga egasiz.

2. Bolaning qanday rivojlanayotganini ko'rsatadigan UTT skriningi - 18 dan 21 haftagacha.

3. Glyukoza bardoshlik testi - 24 dan 28 haftagacha.

Bu xavfli rivojlanish patologiyalarini aniqlaydigan muhim tekshiruvlardir.

Umidsiz vaziyat

Shifokorlarga murojaat va homiladorlikni kuzatish imkoningiz yo'q.

Amalda shunday bo'ladiki, migrant ayolning tug'ishi boshlanishidan oldin butun homiladorligi shifokor nazoratisiz o'tadi. Men homilador ayol zudlik bilan shifokorga murojaat qilishi kerak bo'lgan vaziyatlarni ta'kidlamogchiman:

- qorinning pastki qismida tortib olish og'riqlarni;
- qonli oqindilar;
- bosimning 140/90 dan yuqori ortishi va siydikda oqsil mavjudligi - bu ona va homila hayoti uchun xavfli holat - preeklampsiya xavfi mavjudligini anglatadi. Preeklampsiya kasalxonaga majburiy yotqizishni talab qiladi!

- homila harakat qilmaydi. Homila har kuni birinchi marta tug'ayotgan ayollarda - 20-haftadan boshlab, yana tug'ayotganlarda - 18-haftadan boshlab harakatlanishi kerak;

- suv oqib chiqa boshlaydi.

Sizning shahringizda bepul sog'liq uchun maslahat beradigan xayriya tashkilotlari bor yoki yo'qligini bilib oling. Sankt-Peterburgda bular «Благотворительная больница» (*Maral, Turkmaniston*).

Ekspertlar sharhi

Rossiyada chet el fuqarolari tomonidan bolaning tug'ilishi juda jiddiy va mas'uliyatli qadam bo'lib, unga imkon qadar tayyorgarlik ko'rish kerak.

Rossiyada bola tug'ilgan taqdirda, sizga qo'shimcha moliyaviy resurslar, shuningdek, qo'shimcha hujjatlarni rasmiylashtirish kerak bo'ladi. Bolaning onasining vaqtinchalik mehnatga layoqatsizligi bilan bog'liq qiyinchiliklarga ham tayyor bo'ling - afsuski, homilador ayollar va yosh bolali ayollar ishga kirishda amalda kamsitishlarga tez-tez duch kelishadi.

Agar siz homiladorlik paytida antenatal klinikada shifokor-ginekologga murojaat qilishni rejalashtirmoqchi bo'lsangiz, sizga maxsus tibbiy sug'urta dasturi kerak bo'ladi, chunki odatiy ДМС polisi ushbu tibbiy xizmatlarning xarajatlarini qoplamaydi.

Shu bilan birga, YOII fuqarolari bo'lgan ishchilar, shuningdek, PBIga ega bo'lganlar OMC polisi bo'yicha ushbu xizmatlarni bepul olishlari mumkin.

Homiladorlik monitoringi ona va homilaning sog'lig'ini kuzatish, sog'liq muammolari bo'lsa, o'z vaqtida choralarni ko'rish va muvaffaqiyatli tug'ilishni ta'minlash imkonini beradi. Agar sizda OMC polisi bo'lmasa va pullik dastur uchun to'lovni amalga

oshirish imkoni bo'lmasa, shunga qaramay, og'riq, qon ketish yoki sog'lig'ingiz yomonlashganda shifokorga murojaat qilishingizni tavsiya qilamiz. Homiladorlikning noto'g'ri rivojlanishi nafaqat bola uchun, balki ayol uchun ham halokatli bo'lishi mumkin bo'lgan holatlar mavjud.

Rossiyada tug'ish bepul qabul qilinadi. Tug'ruqxonaga borish uchun kasilmalar boshlanganda tez yordam chaqirish kerak. Rossiyada tug'ruqxonaga yotqizish uchun ko'riklar va tekshiruvlar borligi talablari mavjud. Kerakli tahlillar va hujjatlar bo'lmasa, tug'ruqdagi ayol qabul qilinadi, ammo maxsus kuzatuv bo'limiga joylashtiriladi.

OMC polisi yoki maxsus ДМС dasturi bo'lmagan taqdirda, tug'ishdan tashqari barcha tibbiy xizmatlar haq evaziga taqdim etiladi. Bu kutilmagan yoqimsiz holat bo'lmasligi uchun nimaga va qancha to'lashingiz kerakligini oldindan bilib oling.

Tug'ruqxonadan chiqqaningizda siz tug'ilganlik haqidagi ma'lumotnoma olasiz. Keyinchalik, ushbu ma'lumotnoma va hujjatlaringiz bilan siz tug'ilganlik haqidagi guvohnomani olishingiz kerak. Buni ro'yxatdan o'tgan hududdagi ЗАГСda qilishingiz mumkin. Tug'ilganlik to'g'risidagi guvohnomani olgandan so'ng, siz bolani migratsiya ro'yxatidan o'tqazishingiz kerak (ro'yxatdan o'ting).

Mahalliy aholi bilan o'zaro munosabatlar

 Rus tilini yaxshi bilganim tufayli maktabda, ishda, mahallada meni atrofimda bo'lgan mahalliy odamlar bilan boshidanoq juda oson tanishdim. Hatto aytishim mumkinki, men uchun vatandoshlar bilan muloqot qilishdan ko'ra mahalliy aholi bilan muloqot qilish osonroq bo'ldi. Men yangi narsalarni o'rganishim mumkinligini ko'rdim. Ruslar bilan tanishganim tufayli men bilan ba'zi ijobiy narsalar sodir bo'ldi. Bir tanishim ish topishimga yordam berdi, ikkinchisi esa - ishdagi hamkasbim yashash uchun joy topishimga yordam berdi. Chet elliklar uchun uyni ijaraga olish oson emasligini hisobga olsak, rus odamining tavsiyasi katta yordam beradi (*Madina, Ozarbayjon*).

 Muhojirlarning o'z muhitida o'tirishi xavfli. Misol uchun, karantin sodir bo'lganda, men ijtimoiy aloqalarimsiz bardosh bera olmagan bo'lardim. Qanday qilib do'stlashish mumkin? Menga ko'ngillilik, bepul klublar va turli xil qiziqarli tadbirlar yordam berdi (*Maral, Turkmaniston*).

 Rossiyaga borayotganimda mahalliy aholining salbiy munosabatidan qo'rqardim, sharqona

ko‘rinishdagi odamlarga yomon munosabatda bo‘ladilar, deb o‘ylagan edim. Lekin behuda qo‘rqdim, odamlar do‘stona edilar (*Laylo, O‘zbekiston*).

Ko‘plab ayol muhojirlar Rossiyaga kelgandan so‘ng migrantlar muhitida harakat qilishda davom etadilar. Aytmoqchimanki, bu sizning imkoniyatlaringizni sezilarli darajada cheklaydi. Siz bu doirada yashaysiz va rus haqiqatlari, rus urf-odatlari, Rossiya mehnat bozori va boshqa ko‘p narsalarni noto‘g‘ri tushunasiz. Shuning uchun, bu yopiq muhitdan qochish yo‘llarini toping (*Aikynash, Qirg‘iziston*).

Ekspertlar sharhi

Mahalliy aholi bilan muloqot qilishga harakat qiling, qarindoshlaringiz va muhojir hamkasblaringizning tor doirasida qolib ketmang.

Notanish an‘ana va urf-odatlarni dushmanlik bilan qabul qilmang, hatto ular sizga tushunarsiz bo‘lsa ham. Boshqa an‘analar va boshqa turmush tarzi bilan tanishish imkoniyatidan foydalaning. Kuzatuvchi shaxs bo‘ling, muayyan vaziyatlarda muloqot qilish odatiga e‘tibor bering.

Agar siz salbiy munosabatga duch kelsangiz, uni janjalsiz, xotirjam qabul qilishga harakat qiling. Salbiy munosabat odatda mahalliy aholining migrantlar bilan shaxsiy aloqasi yo‘qligi, migrantlar haqidagi

ma'lumotlarni ommaviy axborot vositalaridan olishi, bu yerda migrantlar ko'pincha salbiy ko'rinishda ko'rsatilishi bilan bog'liq. Siz muloyim va mehribon bo'lishga harakat qilib, bu tushunchalarni buzishga harakat qilishingiz mumkin.

Qo'shnilar bilan salomlashing, uchrashganda tabassum qiling, do'stona munosabatda bo'ling. Keksalarga yordam taklif qiling, aravachali ayolga yordam bering - e'tiborning kichik belgilari ham siz haqingizda yoqimli taassurot qoldirishi mumkin. Qo'shnilar bilan ziddiyatlardan qochishga harakat qiling. Hatto kichik bir mojaro ham muammoga olib kelishi mumkin, masalan, qo'shnilar politsiyani chaqiradi.

Transportda yoki ko'chada ovqat yeyish yoki baland ovozda gapirish, axlat tashlash odobsizlik hisoblanadi. Transportda va jamoat joylarida keksa odamlarga joi berish odat tusiga kirgan;

Shahar madaniyati boshqa odamning shaxsiy hayotini hurmat qilishni rag'batlantiradi.

Shaxsiy makonni buzish, masalan, tanishish, haddan tashqari yaqinlashish, boshqa odamning roziligisiz suhbatga majburlash, uyga taklifnomasiz kirish harakatlariga yo'l qo'yib bo'lmaydi va boshqalarning noroziligiga sabab bo'ladi. Xushmuomalalik va ko'zga tashlanmaydigan xatti-harakatlar me'yor hisoblanadi.

Rossiya - dunyoviy davlat: ma'badlar, masjidlar va diniy jamoalar tashqarisida diniy xatti-harakatlar yoki diniy tomoshalarning namoyish etilishi va diniy bayramlardan tashqari, g'alati tuyuladi va ko'pchilik tomonidan qo'llanmaydi.

Rossiya - ayollar va erkaklar tengligini tan olgan davlatdir. U qonun bilan himoyalangan. Ayollar chiroyli kiyinishni yaxshi ko'radilar; o'zining go'zalligini ta'kidlash - mustaqillik namoyishi, biroq tanishishga tayyorlik emas. Ko'chada tanishish qabul qilinmaydi.

Aksariyat ruslar do'stona munosabat, qiyin vaziyatda yordam berishga, savollarga javob berishga tayyorligi bilan ajralib turadi. Rossiyaga tezda ko'nikish uchun mahalliy aholi bilan ko'proq muloqot qilishni, do'stlashishni, bayramlarda qatnashishni, kino, muzey, teatr, kutubxonalariga tashrif buyurishni, rus tilini o'rganishni tavsiya qilamiz.

Politsiya bilan **o'zaro munosabatlar**

Qanday maslahat berish kerak? Maslahat oddiy. Barcha hujjatlarni rasmiy qiling va barchasini o'zingiz bilan olib yuring, keyin politsiya bilan hech qanday muammo bo'lmasligi kerak. Tekshiradi va qo'yib yuboradi (*Zilola, O'zbekiston*).

Rossiyada «komendantlik soati» mavjud - bu vaqtda bolalar ota-onalarisiz ko'chada bo'lishlari mumkin emas. Turli shaharlarda har xil bo'lishi mumkin, lekin odatda 22-23 soatdan keyin. Agar bola ko'chada yolg'iz bo'lsa, politsiya uni to'xtatib qo'yishi mumkin, ota-onasi hatto jarimaga tortilishi mumkin. Farzandlaringizni bu haqda ogohlantiring (*Madina, Ozarbayjon*).

Agar bola biron sababga ko'ra politsiya tomonidan ushlab olingan bo'lsa, ular ota-onalarga murojaat qilishlari kerak. Va bolaning qo'ng'iroq qilish huquqi bor. Voyaga etmaganlarni uch soatdan ortiq ushlab turmaslik kerak (*Aikynash, Qirg'iziston*).

Ekspertlar sharhi

Politsiyaning asosiy vazifasi - qonun va tartibni himoya qilish va aholi xavfsizligini ta'minlashdan iborat. Politsiya xodimi bilan muloqot qo'rquvga olib kelmasligi kerak. Biroq, politsiya bilan muloqot qilishda huquqlaringizni bilish juda muhimdir.

Chet el fuqarosini yonida quyidagi hujjatlar bo'lishi kerak:

- *pasport;*
- *migratsiya kartasi;*
- *migratsiya ro'yxatidan o'tkazilganligi (ro'yxatga olinganligi) to'g'risida xabarnoma;*

- *to'lov kvitansiyalari bilan ishlash uchun patent (YOII davlatlari fuqarolari bundan mustasno);*

- *ixtiyoriy tibbiy sug'urta (ДМС) yoki majburiy tibbiy sug'urta (ОМС) bo'yicha amaldagi tibbiy polisi.*

Sizga murojaat qilganda politsiya xodimi o'z unvoni, lavozimi, familiyasini aytishi, guvohnomasini ko'rsatishi va hujjatni tekshirishning sababi va maqsadini tushuntirishi kerak.

Hujjatlarni faqat rasmiy vazifalarni bajarayotgan xodimlar tekshirishi mumkin. Bunday xodimlarning nishoni bor, unga e'tibor bering, uni eslab qoling yoki muammolar yuzaga kelganda yozing.

Politsiya xodimiga pora bermang. Pora berish jinoyat hisoblanadi! Sizdan pul undirilganligi haqida 112 raqamiga qo'ng'iroq qilib xabar berishingiz kerak.

Migratsiya sohasidagi ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi bayonnoma faqat Управление по вопросам миграции xodimlari tomonidan tuzilishi mumkin. Bayonnomani tuzish jarima to'lash kerak degani emas - sizning ishingiz sudda yoki отделении УВМ МВД tuman bo'limida ko'rib chiqilishi kerak. Ko'rib chiqish natijalariga ko'ra, sizga qaror berilishi kerak va uni siz 10 kun ichida bajarishingiz yoki sudga shikoyat qilishingiz kerak.

Qonun politsiya xodimiga quyidagilarni taqiqlaydi:

- *hujjatlaringizni jarima yoki boshqa to'lovni to'lash garovi sifatida olish - bu noqonuniy (cm. 19.17. КоАП РФ);*

- *jarimani joyida to'lashni talab qilish;*
- *ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishda qarorsiz jarima to'lashni talab qilish.*

Hibsga olish vaqtida sizning huquqlaringiz buzilgan bo'lsa, Общественную наблюдательную комиссию (ОНК)ga murojaat qiling. ОНК a'zolari chet el fuqarolarini ushlab turish sharoitlarini tekshirish huquqiga ega, shuningdek, sizga bepul yuridik yordam ko'rsatishi mumkin.

Agar siz politsiya xodimlari tomonidan mansab vakolatlarini suiiste'mol qilish, arizani qabul qilishdan bosh tortish, politsiya xodimlarining harakatsizligi, pora undirish va boshqa korrupsion harakatlarga duch kelsangiz, politsiya xodimlarining noqonuniy xatti-harakatlari ustidan shikoyat qilish huquqiga egasiz. Buning uchun siz Управление собственной безопасности МВД Россиига yoki mintaqangizdagi boshqarmasiga shikoyat qilishingiz, прокуратурага, mintaqangizdagi Уполномоченному по правам человекага murojaat qilishingiz va 102 yoki 112 raqamiga qo'ng'iroq qilib, huquqbuzarliklar haqida xabar berishingiz mumkin.

Foydali kontaktlar:

Politsiya kontaktlari - 02, 102 yoki 112.

Sayt – www.mvd.pf

<https://mvd.ru/contacts/sites> – Rossiya mintaqalaridagi politsiya bo'linmalarining ishonch telefon kontaktlari.

https://mvd.pf/request_main - politsiyaga elektron murojaatlar.

МВД РФни «Ishonch telefon kontaktlari»:

8 (800) 222-74-47

МВД РФни Ichki xavfsizlik bosh boshqarmasi:

8 (495) 667-07-30

Мигрантки советуют мигранткам
Полезные советы о жизни в России
Выпуск 2
(на узбекском языке)

Текст: материалы БФ «ПСП-фонд» - авторы-составители
Ефимова О.Б., Якимов А.Н., редактор – Панич Б.Л.

Тираж: 500 экз.

Публикация подготовлена в рамках проекта «Развитие
межрегионального сотрудничества НКО, работающих в сфере
оказания помощи детям мигрантов в Северо-Западном и
Приволжском федеральных округах»

